

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz blejskega Grada 4. junija. — Č. Po Bledu in njegovi okolici se je klatil že kakih 14 dni neki fantin okoli 12 let star iz Tominskega. Delati ni hotel, moliti mu ni dišalo, hudobija se mu je od deleč na obrazu brala, lagati pa je znal bolj ko vsak odrasen potepuh. Tujci so mu dajali krajcarje, domači so ga z živežem oskerbovali. Če ga je kdo terje prijel, je s požigom žugal. C. k. žandarmarija je bila opomnjena, naj ga odpravi. Kaj pa je naredil? Pretečeni torek popoldne ob poli treh je zažgal Bled (Veldes) s klinčki, in nesreča grozna! v pol uri je pogorelo 22 hiš in vse drugo poslopje je bilo pepel. Le jug, kateri je precej močno vlekel, in pa silno velika pridnost gasivcev sta rešila spodnjo vas tako, da je le 22 hiš od 48. številke naprej do konca vasi pogorelo. Ljudje so bili vsi na polji; celo nič niso mogli rešiti, pri dveh hišah je tudi živina pogorela, in 73 let staro ženico smo danes na pragu hišnih vrat pečeno našli. Velikrat sem že pri ognji bil, pa takega še nisem nikoli vidil. Silna vročina, vse suho, ljudi ne domá, vode malo blizo: vse to je pospešilo silo požara.

Kmaló so se zbrali sicer ljudje iz domače in bližnjih fará in domača in radoljska brizglja ste neprenehoma delale; serčnost možkih, ki so goreče strehe tergali in ognju v vas branili, — pridne dekleta in žene, nektare bose, po gorečem oglji, ki so vodo nosile, — vse je kazalo: kaj ljubezen do bližnjega premore. Domači, ki niso družega odnesli kot obleko na sebi, so bili vsi omamljeni in niso vedli kaj početi. Ne vém, kterege bi bolj hvalil: ali žandarje, ali žebcarje, ali domače farane ali sosede iz vseh strani, ali Petranovo mater, ki je štirno gonila, da ji je pot scurkoma tek: vsi, vsi so delali kar je bilo mogoče, — vendarle rešiti ni bilo mogoče več teh 22 hiš, le nekoliko blaga smo zamogli iz ognja potegniti. Posebno še omenim gosp. Koširja, kantonskega poglavarja, kateri je naglo iz Radoljce prisopel na pomoč in celo noč gašenje vodil; tudi drugi radoljski uradniki niso le s prazno besedo, temuč z roko in delom vsem lep izgled dajali. Z besedo in delom sta gospoda Ulrich in Prešern, če je ravno blizo hiše Prešernove gorelo, veliko veliko pripomogla, da nesreča ni še večja bila. — Vso noč smo mogli čuti, ker veter je vlekel in ognja je bilo na kupe pri silno velikih poslopih; še danes se povsod kadí, toda umne naprave, pripravljeni ljudje in straža nam upanje dajejo, da z božjo pomočjo je ogenj premagan.

„Novice“ poprosite za naše reveže dobrotljive Ljubljance, vse Krajnce, pa tudi vse naše brate Slovence in posebno tiste, ki so kako sladko uro užili na blejskem jezeru: naj bi jim pomagali! *) Nesreča je neizrečeno velika, pa je niso si sami krivi. — Neki gospod, višji vojak, žlahnega stanú pa še bolj žlahnega serca, ki pa noče imenovan biti, — gosp. P. iz Kroke z besedami „reveži se mi smilijo“, — žlahni gosp. Gerlici in kantonski poglavar gosp. Košir so mi skupaj berž podelili 55 gold., ktere sem precej prvi dan med 11 pogorelcev kakor hladno mazilo na skeleče rane, po 5 fl. enemu, razdelil, in gosp. Prešern je vsakemu pogorelcu že danes izročil mernik žita. Bog poverni stoterno darove dobrim dušam!

Fantin, ki je zažgal, je že zapert in obstal svojo hudobijo, toda pravi, da se je le igral in da je bilo še eno otroče pri 4 letih pri njem.

*) Ponavlja milo prošnjo častitega gosp. dopisnika se „Novice“, ktere so tolikrat prijetnost okolice blejskega jezera popevale, tudi v nesreči njeni ponudijo vsem dobrotnikom, katerim morebiti bolj kaže pogorelcom namenjeni dar v Ljubljano poslati. Iz serca rado bo vredništvo prejemale vse in v Bled pošiljalo, v „Novicah“ pa po navadi prejeme poterjevalo. Vred.

Novičar iz raznih krajev.

Sedaj se sopet sliši, da prva nova postava, ki bode oklicana, bo občinska ali srenjska postava, ker občina (srenja ali soseska) je steber vsem drugim deželnim uredbam. — Lansko leto je bilo za napravo in popravo velikih ali cesarskih cest izdanih 10 milijonov in 383.802 gold. — Telegraf v našem cesarstvu, ki je leta 1847 komaj le 80 milj obsegel, obsega sedaj že čez 9643 milj, in dolgotratnih telegrafnih strun znaša 16.259 milj; za privatne (ne cesarske) naznanila se je leta 1850 skupilo 25.518 gold., lani pa že 578.805 gold. — Te dni so se vradne dunajske novíce oglasile in razložile, zakaj se je dokončanje železnice iz Ljubljane v Terst zakasnilo, in so povedale, da se bo vožnja po nji gotovo mesca junija ali julija prihodnje leto začela; naj več dela je še z ljubljanskim močirjem, z zidanim mostom pri Barovnici in z železnico pri Terstu. — Po poslednjih izkazkih žitne cene do 24. maja se je na 22 terjih našega cesarstva pšenica nekoliko podražila, na 56 terjih pa je cena padla; naj dražja je bila v Berni (po 6 fl. 51 kr. vagán), naj cenejša pa v Temšvaru (po 3 fl. 36 kr.) — V tem, ko se iz družih dežel sliši le od hude vročine in suše, da vodnjaki usahnujejo, se sliši iz Francozkega od strašnih povodinj. Veliko mesto Lyon je reka Rhone tako potopila, da vsa okolica se iz bližnjih homcov vidi kot veliko morje čez in čez; mnogo hiš se je poderlo, in čeravno so začeli ljudje že pretekli petek bežati, ko je začela reka narašati, je vendar mnogo ljudi v vodi konec vzelo. Deževalo je več dni in več noči v eno mer kot da bi bilo iz škafa lilo. Cesar sam se je podal v nesrečne kraje. Lyoncem samim je veleval iz državne dnarnice 300.000 frankov podariti, katerim je pridal iz svojega dnarja še 100.000 frankov; državni zbor je vsim nesrečnežem, ktere je po Francozkem povodinj zadela, določil 2 milijona frankov. — 1. dan t. m. so odperli v Parizu razstavo kmetijskega orodja, poljskih pridelkov in živine; razun prešičev, ovác in perutnine, je vse, tudi goveja živina, pospravljena v tistem velikanskem poslopji, ktero je bilo napravljeno lani za mnogoverstno obertnijsko blago. Posebno radovedni poslušajo Parižani ubrano žvenkljanje švajcarskih govéd in ogledujejo ogerske vole z velikanskimi rogovi in pa zalo, mnogolično obleko živinskih varhov in pastirjev iz mnogoverstnih dežel. — Političnih novíc je malo; vse miruje, — le na Laškem kuhajo Sardinci nekaj; kaj pa, se ne vé. Ker se, kakor se kaže, sedaj na sardinsko vlado, čeravno ji je enkrat že zlo spodletelo, spet zanašajo nepokojni Talijani, se sedaj, če je res, kar časniki pišejo, glavár talijanske ljudovlade Mazzini namerja, vse svoje posestva v deželi genoveški prodati, iz Evrope se preseliti v Ameriko in slovó dati svojim večletnim sanjarijam. — Še le 29. maja so v Londonu in družih večjih angleških mestih praznovali spomín sklenjenega miru. — Rusovski car je 3. t. m. zapustil Berolin in se domú v Petrograd podal. Pomilostenje Poljcev, nove obertnijske naprave, podelitev 40.000 potnih listov, s kterimi smejo premožni Rusi potovati v ptuje dežele, prenarodba šolstva in več družega so važne novíce iz vladarstva Aleksandra II. — Iz vladnih časnikov francozkih se vidi, da je sedaj francozki vladi po volji, ako se zedinite Moldava in Valahija v eno državo. — Govorí se, da se imata naš cesar Franc Jožef in pa francozki cesar Napoleon mesca septembra sniditi v Toplicah na Českem; malo pred pa se je govorilo, da v Berolinu; menda je una ko ta le govorica. — Turški sultan ima sedaj le 350 žen; njegovi predniki so jih imeli po 1000 in še več. Turki stare korenine gibljejo glavo, ker to jim nič kaj ne dopada, da se njih sultan čedalje bolj bliža kristijanskim šegam. Ne bojte se, Turčini, od 350 do 1 je še deleč!